

«Gode lærer-elev relasjoner» – et samarbeid mellom Trondheim kommune og RKBU Midt-Norge

MAY BRITT DRUGLI, RKBU MIDT NORGE, NTNU

OPPVEKST 2017

”Gode lærer-elev relasjoner”
RKBU og Trondheim kommune

Initiativ fra Trondheim kommune

Utviklingsprosjekt 2013-2016

16 skoler

Ledergrupper

Lærer/ansattegrupper

Om lærergruppene

Faste grupper ved hver skole

Manual (RKBU)

6 tema med utgangspunkt i forskningsbasert kunnskap om gode relasjoner

8 møter i gruppene gjennom året

Teori, øvingsoppgaver, «logg»

Refleksjon i gruppe

Veiledning

Veiledning av veiledere

Før start - enkel vurdering av relasjoner
(Linder, 2010)

Alle som jobbet med en gruppe/klasse

Navneliste og fargekoder

Rask vurdering hver for seg

Sammenlignet vurderingene

- Drøftet + hvilke relasjoner må endres

Felles bevissthet og refleksjoner = godt utgangspunkt

Tema

Fysisk miljø og organisering av skoledagen/timene

Egen væremåte og gode beskjeder

Daglige relasjonsfremmende strategier

Bedre samspill med elever med internaliserte vansker

Bedre samspill med elever med eksternaliserte vansker

Endring av negative relasjoner

Øke forekomst av positiv kontakt gjennom "Banking Time"

Tema 3: Daglige relasjonsfremmende strategier

Hyggelig atmosfære – vennlig, blid, positiv væremåte

Bevisst bruk av blikk-kontakt

Mye **positiv kontakt** og **anerkjennende kommentarer**

Navn ved positiv kontakt

Fysisk nærhet ved hjelp og støtte

Og ved korrigerering (alle behøver ikke høre)

Daglige relasjonsfremmende....., forts

Smil, latter, humor

Adekvat kroppskontakt

Vise personlig interesse for barnet

Også for livet utenfor
barnehagen/skolen

Vise forståelse for barn/unge som har
det vanskelig

Feks kjenne til hjemmesituasjonen

Eksempler fra logg

«Jobbet med bruk av navn ved positiv kontakt»

- Ser at dette har god effekt
- Elevene liker det
- Må jobbe mye med meg selv for å legge bort navnebruk ved negativ atferd – dette har jeg gjort feil i mange år. Er på vei

«Valgte blikk-kontakt med hver elev hver time»

- Har ikke tenkt spesielt over at det er viktig
- Prøver nå å få det inn som en rutine
- Jeg opplever det som positivt – får kontakt med alle

Tema 4: Elever med internaliserte vansker

Oppfattes ofte som vanskelig å komme tett innpå, kan være avvisende, er mye alene, ikke søker kontakt, er stille

Jobbe for å bli bedre kjent

Trenger forutsigbarhet, trygghet, mye bekreftelse, støtte til mestring

Øvingsoppgave: Velge ut en elev og følge opp han/henne med mye positiv kontakt og bekreftelse

Eksempel på lærernes logg

”Dette er den vanskeligste oppgaven så langt. Jobber etter mottoet – ikke la deg avvise, men hold ut.

Har valgt en elev som er svært stille og lett forsvinner i mengden. Jeg har blitt bevisst på at denne gutten ikke har fått den oppfølgingen han trenger. Jeg går nå bort og gir flere oppmuntrende kommentarer i hver time. Han gir liten respons tilbake og jeg føler det går veldig langsomt. Men jeg føler vi er på vei og at dette er viktig”

Eksempler fra logg, forts

«Jeg valgte ut en veldig stille elev jeg har hatt lite kontakt med. Faglig svak. Han gir svært lite av seg selv, har nesten ikke hatt øyekontakt med han.

Jeg lette etter inngang til kontakt og fant to

Har bevisst gitt han mer faglig hjelp og tettere oppfølging i timene. Virket som han likte det. Etter hvert som jeg var mer i kontakt med han, begynte han å spørre om faglige ting han ikke forstod.

Oppdaget at han ikke kunne knyte skolissene. Der fikk vi et felles prosjekt. Han ville gjerne lære det og da snakket vi litt sammen.

Han sier fortsatt ikke mye, men jeg opplever at han har fått tillit til meg og ser på meg som en som kan hjelpe. Det tror jeg ikke han opplevde tidligere

Jeg synes dette har vært vanskelig og er ikke i mål. Men jeg ser at vi har fått et annet forhold. Hadde ikke noen relasjon før. Problemet mitt er tid».

Tema 5: Elever med eksternaliserte vansker

Trenger bla

- Forståelse
 - Hva ligger bak atferden?
- Forutsigbarhet
- Beskrivelse av ønsket atferd
 - Påminnelser
- Mye positiv kontakt
- Støtte til mestring

Øvingsoppgave

- Velg en elev med eksternaliserte vansker
- Ta bevisst positiv kontakt når eleven er rolig/gjør det hun /han skal
- Øk frekvens av positiv kontakt – vær kreativ for å finne muligheter

Fra lærernes logg

«Jeg valgte to elever med mye uro og som ikke pleier å komme i gang med faglige oppgaver.

Jeg jobbet med å øke frekvens av positiv kontakt i alle typer situasjoner.

- Jeg gir dem positive tilbakemeldinger mange ganger pr dag
- De snakker mye mer til meg nå. Tidligere svare de ikke når jeg spurte dem om noe
- Jeg opplever at de anstrenger seg litt mer for å samarbeide nå når jeg gir dem litt mer positivt. Jeg tror de føler seg tryggere på meg. De jobber mer med fagene og ber om hjelp
- Denne oppgaven er den som har hatt størst positiv effekt for meg»

Fra lærernes logg, forts

«Vi valgte en elev med mye aggresjonsproblemer. Hele teamet prøver ut det samme. Gutten har store problemer i hjemmesituasjonen har få venner og har hyppige sinneutbrudd overfor andre elever på skolen

- En lærer har fulgt han tett i friminuttene for å prøve bedre å forstå konflikter som oppstår og for raskt å gi støtte
- Vi har alle bevisst satt ord på positiv atferd/hendelser med bruk av navnet hans (slik at de andre elevene også skulle høre det) – dermed har det blitt mye positiv kontakt
- Vi har blitt mye bedre kjent med han og han med oss.
- Han virker mye tryggere på oss – tar mer kontakt
- Han er mye roligere og det er få sinneutbrudd
- Da andre elevene ber han nå om å bli med i lek»

Fra intervju med lærerne etter prosjektet:

Ga faglig påfyll, fikk støtte på noe av det vi allerede gjør, bidrar til trygghet

Jobber mer bevisst med relasjoner nå

Har ikke lært noe nytt, men reflekterer mer over det vi gjør

Har fått mange konkrete tips – kan brukes med en gang

Var veldig negativ til prosjektet– men dette ble nyttig

Trinnet fikk et felles språk om relasjoner

Mer fokus på bruk av navn ved positiv kontakt

Roper ikke lenger navnet høyt når noe er galt

Mer opptatt av å være raus med positive kommentarer

Utfordringer

- Forankring i ledelsen
- Villig til å jobbe med oppgaver/refleksjon = nyttig påfyll selv for erfarne lærere
 - Mange har vært med i Respekt eller LP fra før
- Tid – ikke alle gjennomførte øvingsoppgaver/deltok på i refleksjonsgruppene
- Få til gode refleksjoner – ikke bare beskrivelser – veileder-rollen sentral
- Nytt prosjekt i 4 småkommuner – revidere manualer - tydeligere mht forpliktelser på alle nivå – tett oppfølging

Kommentarer eller spørsmål???

